

динамічною, бо підлягає коригуванню та змінам залежно від ситуації, що виникає на підприємстві.

Кадрова політика націлена на індивідуальний підхід до персоналу, сприяє вихованню та стимулюванню поведінки останнього. І найголовніше, є правовою: здійснюється тільки в межах і на засадах закону, що створює правові гарантії об'єктивного і справедливого вирішення кадрових питань [4, с. 7].

Проведене дослідження дало можливість сформулювати такі висновки:

По-перше, кадрова політика виступає як сукупність норм, які окреслюють зміст роботи, її вектор, методи та форми.

По-друге, кадрова політика забезпечує рівновагу між соціальною та економічною ефективністю використання персоналу. Вона спрямована на об'єднання єдиної корпоративної етики з мотивацією та розвитком працівників, що забезпечується задоволенням соціальних та економічних інтересів трудового колективу.

По-третє, кадрову політику формує керівництво організації, а її реалізації сприяє кадрова служба.

По-четверте, основними завданнями кадрової політики є набір, відбір та розстановка кадрів, забезпечення оплати праці, навчання та стимулювання працівників до праці, розвиток соціальних відносин та підвищення кваліфікації тощо.

Список використаних джерел

1. Водолажська Т.О. Сутність поняття «Кадрова політика підприємства». *Економіка транспортного комплексу*. Харків. 2014. Вип. 24. С. 55-64.

2. Пушкар З.М., Пушкар Б.Т. Кадровий менеджмент: навч. посіб. / Тернопільський нац. економічний ун-т. Тернопіль: Осадца Ю. В., 2017. 210 с.

3. Капінос Г. І., Костюк І. В. Особливості формування та реалізації ефективної кадрової політики вітчизняних підприємств в сучасних умовах розвитку ринкової економіки. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2019. №2. С. 52-56.

4. Ковбасюк Ю. В., Ващенко К. О., Сурмін Ю. П. та ін. Державна кадрова політика в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку: наук. доп. / Нац. акад. держ. управління при Президенті України. Київ: НАДУ, 2012. 72 с.

Пророченко В. В., здобувач вищої освіти 1 курсу магістратури гр. МКПРп-201

Науковий керівник – **Литвиненко В. М.**, к.ю.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

КОНЦЕПЦІЯ «AQUIS COMMUNAUTAIRE» В ПРАВІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Європейський союз (далі – ЄС) – приклад унікальної, успішно функціонуючої наднаціональної правової системи в рамках окремо взятої регіональної міжнародної організації, що характеризується верховенством і прямою дією її норм в країнах – членах ЄС, а також так званим «*aquis communautaire*» – правовими досягненнями, які повинні розділяти і застосовувати як країни – члени ЄС, так і країни, що претендують на отримання членства в ЄС.

Разом із тим, поки що не склалося єдиного підходу до уніфікованого тлумачення обсягу та змісту терміну «*aquis communautaire*» у праві ЄС. У цих умовах виникають

складнощі як у країнах – членах ЄС так і у третіх країнах при імplementації «*acquis communautaire*» в правові системи і правозастосовну практику. Через це виникає потреба в однаковому тлумаченні і використанні «*acquis communautaire*», розкритті його характеру і змісту як у внутрішній, так і у зовнішній сфері застосування ЄС, вироблення підходів до єдиного розуміння обсягу та змісту «*acquis communautaire*».

Вивченням різних аспектів «*acquis communautaire*» займалися такі вчені як: Л.В. Акуленко, Н.Т. Гончарук, І.О. Драган, Р.А. Петрова, Ю.В. Мовчан, В.І. Муравйов, Т.А. Соколова, І.В. Суходубова, В.В. Трюхан та інші. Проте, кожен із вчених розглядав особливості даної концепції по-різному, акцентуючи увагу на одних особливостях та залишаючи поза увагою інші.

Поступове формування та розвиток «*acquis communautaire*» було пов'язане, із поступовим обмеженням суверенітету національних держав. Однак таке обмеження суверенітету не завжди трансформувалося в еквівалентне створення демократичного суверенітету на наднаціональному європейському рівні, оскільки воно повинно було відповідати принципу субсидіарності, який є одним з основних принципів процесу європейської інтеграції.

Поняття «*acquis communautaire*» було вперше офіційно закріплене в тексті Договору про ЄС, підписаному в Маастрихті у 1992 р. У статтях 2(4) і 3(1) Договору про ЄС «*acquis communautaire*» проголошується як одна з цілей і основ функціонування ЄС і як опора всієї інституційної системи ЄС. У статті 43(1)(e) Договору про ЄС гарантується, що так зване «просунуте співробітництво» між країнами-членами не повинне торкнутися «*acquis communautaire*» та інших заходів, які вжито в рамках установчих договорів. Однак, у жодному з актів ЄС зміст і обсяг поняття «*acquis communautaire*» у праві ЄС не розкриті [1].

Від самих витоків європейської інтеграції поняття «*acquis communautaire*» знайшло широке застосування серед інститутів і країн – членів ЄС і символізує всі правові та політичні досягнення ЄС за понад півстолітній період його еволюції. Згодом «*acquis communautaire*» набуло рис динамічного і комплексного поняття, яке знайшло своє застосування у внутрішній і зовнішній сферах діяльності ЄС. У внутрішній області «*acquis communautaire*» є основою всієї структури ЄС. У зовнішній області імplementація і ефективне застосування «*acquis communautaire*» є головною умовою завершення переговорів про вступ до ЄС для країни-кандидата [2, с. 26].

На думку В.І. Муравйова зміст поняття «*acquis communautaire*» більш вузький, ніж поняття «право ЄС» і відповідає поняттю «правова система ЄС». Він підкреслює динамічний характер «*acquis communautaire*», особливо у сфері зовнішніх відносин ЄС і процесу розширення ЄС [3, с. 312]. Вважаємо, що динамічний характер і багатозначність «*acquis communautaire*» зробили його одним із найбільш ефективних засобів для поширення фундаментальних цінностей та принципів ЄС в політичні і правові системи третіх країн. Необхідність прийняття «*acquis communautaire*» на сьогоднішній день розглядається як істотна передумова для підтримки і поліпшення хороших політичних та економічних відносин між ЄС та третіми країнами.

С.А. Петров акцентує увагу на існуванні трьох підходів до розуміння обсягу та змісту поняття «*acquis communautaire*». Відповідно до першого підходу, поняття *acquis communautaire* охоплюється не лише правом ЄС, але також включає і всі правовідносини, які регулюються установчими договорами ЄС, в тому числі вторинне законодавство та судову практику ЄС в сучасній західній юридичній науці. Відповідно до другого підходу поняття «*acquis communautaire*» розуміється як таке, що властиве не лише правовій системі ЄС, а є більш широкою категорією, яка у будь-який момент може доповнюватися (переглядатися) державами-членами. Відповідно до третього підходу поняття «*acquis*

communautaire» включає не лише правові та політичні елементи, але і майбутні цілі європейської інтеграції та інституціональні засоби досягнення даних цілей [2, с. 29-31]. Таким чином, існує припущення, що поняття «acquis communautaire» є універсальним та міждисциплінарним.

Слід зазначити, що «acquis communautaire» не може бути відділений від договорів і угод, які пов'язують держав – членів ЄС. Прийняття acquis означає повне і беззастережне прийняття договорів і актів ЄС, що забезпечує взаємність і рівні відносини між державами – членами ЄС і також гарантує, що держави – члени реалізовуватимуть права і виконуватимуть зобов'язання, пов'язані з усіма угодами ЄС. Після виконання вимог і критеріїв acquis держави – члени (і їх громадяни) отримують права і привілеї, пов'язані з членством в ЄС.

Разом із тим «acquis communautaire» – це не лише тягар зобов'язань, що обтяжує держави, які мають намір отримати членство в ЄС, це також можливість отримати гарантії демократії, соціальної стабільності та економічного розвитку, які ЄС пропонує тим державам, які є його членами.

Таким чином, «acquis communautaire» – це комплексне і міждисциплінарне поняття, яке включає в себе первинне і вторинне право ЄС, «м'яке» право, а також «ненормативні» джерела. «Acquis communautaire» відображає динамічний характер правового порядку Європейського союзу, це концепція, яка постійно розвивається та зачіпає юридичну, політичну, соціальну та історичну сфери. При цьому універсальний характер «acquis communautaire» обумовлює необхідність уточнення змісту кожного його елемента у кожному конкретному випадку застосування цього поняття. Так, у внутрішній сфері застосування «acquis communautaire» інститутами Євросоюзу перш за все переслідується мета розвитку ЄС на основі його політичної, правової, економічної та культурної спадщини. У зовнішній сфері застосування поставлена мета по «просуванню» цінностей і принципів Європейського союзу за його межі для максимальної підготовки країн-кандидатів до вступу в ЄС і адаптації передових досягнень економічного, політичного і правового співробітництва третіми країнами.

Список використаних джерел

1. Договір про Європейський Союз (1992 р.) (Маастрихтська Угода). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_029/ed20050101. (Дата звернення: 07.12.2020).
  2. Петров Р.А. Транспозиция «acquis» Европейского Союза» в правовые системы третьих стран: Монография. К: Истина, 2012. 384 с.
  3. Муравйов В.І. Правові засади регулювання економічних відносин Європейського Союзу з третіми країнами (теорія і практика). К.: Академ-Прес. 2002. 426 с.
-